

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Ритміка, хореологія і танцювально-рухова реабілітація
(Методика викладання хореографічного мистецтва у школі)
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)**

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Теорія і методика мистецької освіти та арт-реабілітаційні практики»

Спеціальність 014.13 Середня освіта
(Мистецтво. Музичне мистецтво)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від «27» квітня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Ритміка, хореологія і танцювально-рухова реабілітація
Викладач	Марусик Наталія Іванівна
Контактний телефон викладача	+38(068) 0545353
E-mail викладача	natalia.marusyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	2 кредита ЄКТС, 60 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до лекційних та практичних занять із курсу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс «Ритміка, хореологія і танцювально-рухова реабілітація» є невід’ємною складовою професійної підготовки студентів спеціальності Середня освіта (Музичне мистецтво). Як складова частина мистецької освіти цей освітній компонент сприяє розвитку у студентів художньо-історичного мислення, широкого гуманітарного підходу до предмету вивчення, розуміння художньої специфіки хореографічного мистецтва, його місця в загальному суспільному процесі. Разом з тим ми повинні мати на увазі органічну вкоріненість хореографічної культури у загальний контекст людського буття: а) духовно-культурного (історія літератури, театру, живопису, філософських та естетичних вчень); б) соціального, політичного.

Історія хореографічного мистецтва має свої неповторні традиції, що склалися на ґрунті національно-художнього мислення. Складність і протиріччя суспільних умов у різні історичні періоди обумовили шляхи розвитку хореографічних колективів та хореографічних студій.

Курс «Ритміка, хореологія і танцювально-рухова реабілітація» розподіляється на розглядання історичних шляхів розвитку світової та української хореографічної культури.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є характеристика основних напрямів і жанрів хореографічного мистецтва, аналіз творчості відомих хореографів минулого і сучасного, ознайомлення студентів з класичними хореографічними постановками, формування професійних навичок та знань з історії хореографічного мистецтва. Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Ритміка, хореологія і танцювально-рухова реабілітація» складена відповідно до освітньо-професійної програми 014.13 Середня освіта(Музичне мистецтво).

Міждисциплінарні зв’язки: предмет «Ритміка, хореологія і танцювально-рухова реабілітація» є сполучною ланкою між теоретичною базою хореології, практичними заняттями з хореографії та іншими учбовими дисциплінами, які виявляють специфіку історичного процесу культури, «Історія хореографічного мистецтва», « Історія костюму», «Ритміка і хореографія з методикою викладання», «Методика роботи з хореографічним колективом», « Український народно-сценічний танець». Мета викладання дисципліни – дати студентам базу для опанування фахівцем-хореографом інших видів хореографічного мистецтва, сформуванню культури спілкування, художній смак, творчу свободу. Як складова підготовки фахівця забезпечує правильну поставу усіх частин тіла, виховання навичок, а пізніше розвиток координації, вивчення основних елементів у чистому вигляді та в композиційному сполученні, опанування навичками складання окремих частин уроку в цілому, виходячи з напрямку та специфіки хореографічного колективу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методична підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва(мистецьких дисциплін) до практичної роботи в закладах загальної середньої освіти, майбутнього викладача музичного мистецтва(хореографічного мистецтва) до практичної роботи в закладах освіти, формування професійної компетентності вчителя спроможного розв'язувати актуальні проблеми художньо-естетичного виховання молоді; дати студентам знання про специфіку функціонування і розвитку хореографічної культури, навчити використовувати здобуті знання у дослідницькій і педагогічній практиці, що має важливе значення в системі їх загальної гуманітарної підготовки. У ході занять студенти повинні скласти уявлення про найважливіші події і явища хореографічної культури, а також освоїти основні поняття і терміни хореографічного мистецтва.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- розвиток і збагачення теорії та методики викладання хореографії, її виразні засоби,
- педагогічний досвід видатних викладачів хореографії,
- основні дидактичні принципи хореографічного навчання;

Основними цілями вивчення дисципліни є оволодіння методами та прийомами викладання дисципліни “Методика викладання хореографічного мистецтва у школі”.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність до критичного мислення.

ЗК-11. Здатність працювати автономно та використовувати знання з іноземної мови.

ЗК 12. Здатність проявляти ініціативу та генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти у процесі навчання основ музичного мистецтва, художньої культури, теорії і практики художньо-творчого розвитку учнів, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в базових закладах освіти.

ФК 2. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методиці викладання музичного мистецтва.

ФК 7. Здатність стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі; здатність самостійно опрацьовувати науково-методичну та музикознавчу літературу та застосовувати їх у власній практичній діяльності.

ФК 9. Володіння основними психолого-педагогічними комунікативними аспектами, що сприяють продуктивній творчій діяльності дитячого колективу

ФК 10. Здатність будувати індивідуальну освітню траєкторію в системі безперервної педагогічної освіти; застосовувати сучасні технології психологопедагогічного діагностування в галузі педагогіки мистецтва та сучасні інформаційні технології в галузі.

ФК 13. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методиці викладання музичного мистецтва.

ФК 14. Здатність до оволодіння новими знаннями в галузі мистецької освіти, вміння застосовувати сучасні педагогічні технології в навчальному процесі; демонструвати глибокі та системні знання у галузі музичного мистецтва, до розуміння принципів методів та форм проведення занять з музичних дисциплін, керівництва художньо-естетичним розвитком учнів.

ФК 16. Здатність організувати освітній процес на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, до розуміння основних проблем сучасної мистецької освіти й виконавства в Україні та пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу в спеціалізованих закладах мистецької освіти.

РН 5. Знання хореографічної термінології рухів і вправ; вміння активізувати та розвивати творчі здібності засобами музичної виразності, відображення їх у рухах; застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

РН 8. Здатність застосовувати на практиці методичні принципи для засвоєння музичних дисциплін, зокрема - доступності, послідовності навчання; новітні явища в музичному мистецтві в єдності традицій і новаторства.

РН 10. Готовність до свідомої педагогічної та виконавської діяльності, до планування й організації виконавського та педагогічного процесу, концертних програм і культурно-мистецьких проєктів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	10
самостійна робота	30

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7-8	014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)	Перший-другий	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
I семестр Тема 1. Методи та форми хореографічного навчання.	2		2
Тема 2. Визначення та розробка теми і мети уроку з хореографії	2		2
Тема 3. Педагогічна майстерність викладача-хореографа	2		2
Тема 4. Вимоги до педагогічної майстерності вчителя хореографії на прикладі видатних педагогів – їх принципи, методи, концепції	2		2
Тема 5. Вимоги до педагогічної майстерності вчителя хореографії на прикладі видатних педагогів – їх принципи, методи, концепції	4		4
Тема 6. Планування уроків хореографії.		1	3
II семестр Тема 7. Розробка плану-конспекту уроку з хореографії. Розробка інтегрованого уроку з хореографії.	2		2
Тема 8. Зміст та особливості хореографічної роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку.	2		2
Тема 9. Розвиток на уроках хореографії фізичних якостей дітей: реакції, витривалості, гнучкості, пластичності, координації рухів, сили м'язів, стійкості.	2		2
Тема 10. Зміст та особливості хореографічної роботи з учнями середнього та старшого шкільного віку.	2	2	2
Тема 11. Класичний танець як предмет навчання. Розробка структурних частин уроку з класичного танцю.		1	1
Тема 12. Народно сценічний танець як предмет навчання. Методика побудови екзерсису з народно сценічного танцю біля опори.		1	1

Тема 13. Підготовка комбінацій та етюдів з класичного, народно сценічного, сучасного танців та підбір музичного супроводу

5

5

Заг.	20	10	30
------	----	----	----

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Шкала оцінювання	Шкала оцінювання за ЕCTS	Шкала оцінювання за ЕCTS
	Університетська	Університетська	Університетська
	90-100	90-100	A
	80-89	80-89	B
	70-79	70-79	C
	80-69	80-69	D
	50-59	50-59	E
	26-49	26-49	FX
1-25	1-25	F	
	Максимальна кількість отриманих балів – це максимальний результат розподіляються за проміжними	Максимальна кількість отриманих балів – це максимальний результат розподіляються за проміжними	Максимальна кількість отриманих балів – це максимальний результат розподіляються за проміжними
Вимоги до письмових робіт.	Вимоги до письмових робіт. Письмові завдання оцінюються за рекомендацій.	Вимоги до письмових робіт. Письмові завдання оцінюються за рекомендацій.	Вимоги до письмових робіт. Письмові завдання оцінюються за рекомендацій.
Практичні заняття	Практичні заняття здійснюються за рекомендацій.	Практичні заняття здійснюються за рекомендацій.	Практичні заняття здійснюються за рекомендацій.
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен. Форма задачі – комбінована.		

7. Політика навчальної дисципліни

Згідно з вимогами ОП студенти повинні оволодіти обсягом теоретичних знань та практичних навиків з предмету.

Студенту належить впродовж робочого тижня (2 год. аудиторних та 4 год. самостійної роботи) відвідувати лекції та практичні заняття, старанно готуватися до занять, активно працювати, відповідально відноситися до процесу проведення практичних занять. Поведінка студента та етика відносин повинні відповідати правилам поведінки працівників освітньої галузі. Пропущені заняття (за поважних причин) разом із практичними завданнями студент повинен виконати згідно терміну, відповідати відповідному кваліфікаційному рівню, дотримання вимог професійної етики.

Академічна доброчесність: Очікується, що здобувачі ОП будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

8. Рекомендована література

1. Зайцев Е., Колесниченко Ю. Основи народно – сценічного танцю. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 416с.
2. Камін В.О. Народно-сценічний танець у дитячому хореографічному колективі. – К.: Фірма «ВПОЛ», 1996. – 68 с.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. – К.: Альтерпрес, 2005. – 324с.:іл..
4. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К., 1990. – 179 с.
5. Василенко К.Ю. Український танець: Підручник. - Київ: І.П.К.П.К., 1997. – 125с.
6. Програми для творчих об'єднань позашкільних і загальноосвітніх навчальних закладів. Художньо-естетичний напрям. Хореографія. Театр /Укладач: Л. М. Павлова, завідувач сектору позашкільних навчальних та оздоровчих закладів Науково - методичного центру середньої освіти МОН України. - Науково-методичний центр середньої освіти Міністерства освіти і науки України, 2005; ТОВ Видавництво "Антей". 2005
7. Фіцула М. Педагогіка. – К.: Академвидав, 2007. – 560 с.
8. Бенешук Р. Хореографія як засіб гармонізації розвитку молодших школярів. Обдарована дитина. 2011. Вип. № 5.
9. Балл Г. Поняття адаптації та його значення у психології: питання психології. 2002. 122 с.
10. Баханов К. Адаптація дітей дошкільного віку до сучасного соціального простору: дис. доктора пед. наук. 2010. 217 с.
11. Беляєва М. Арт-педагогіка для вчителя. Освіта України. Київ. 2014. Вип. №12. С. 6–12.
12. Бубела О. Розвиток координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку засобами хореографії. Молода спортивна наука України: зб. наук. праць Львівського державного університету фізичної культури. Львів. 2012. Вип. № 2.
13. Голдрич О. Методика викладання хореографії. Львів : Світ, 2006. 73 с.
14. Гончаренко Ю. Моніторинг процесу викладання хореографії у системі загальноосвітніх закладів України. Вища школа. 2011. Вип. № 4.
15. Горбенко С. С. Історія гуманізації музичної освіти: навч. посіб. за модульно-рейтинговою системою навчання. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2007. 348 с

16. Енциклопедія освіти. Акад. пед. наук України; гол. ред. В. Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
17. Казанджиева О. В. Застосування ігрових технологій у соціальній адаптації дітей. Кваліфікаційна робота. Суми. 2021. 27 с.
18. Камбур А. Соціальна адаптація особистості: монографія. Чернівці. 2012. 251 с.
19. Колеснікова С.С. Розвиток дитячої креативності засобами танцювальної імпровізації за мотивами художніх творів. 2021. 23с. URL: <http://nadiya.zp.ua/media/1/10198/docs/247.pdf> (Дата звернення: 17.12.2023)
20. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика. Промінь. 2006. 432 с
21. Миропольська Н. Уроки художньо-естетичного циклу в школі: навчання і виховання. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан. 2006. 240 с.
22. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Освіта України, 2008. 274 с.
23. Попик О. Виховання творчої особистості молодшого школяра засобами хореографічного мистецтва в позашкільних навчальних закладах. Педагогічний дискурс. 2012. Вип. № 13.
24. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька. Тернопіль. Богдан. 2005. 360 с.
25. Савчин Л. Методика роботи з хореографічним колективом: орієнтовний курс лекцій. Рівне: РДГУ. 2010. 47 с.
26. Філіпчук Г. Громадянське суспільство: освіта, етнокультурна, етнополітика. Чернівці: Зелена Буковина. 2002. 488 с
27. Фріз П. Хореографічна культура як чинник творчого розвитку особистості дитини. Мистецтво та освіта. 2008. Вип. № 5.
Шевчук А.С. Розвиток дітей дошкільного віку в музично-руховій діяльності. Забави, ігри, хороводи, танці: Методичний посібник. Київ. 1997. 115 с.